

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI U DOMOVINI I DIASPORI HAZUDD/BS &
HAZUDD/ZGB

KROATISCHE AKADEMIE WISSENSCHAFTEN UND KUNST IN DER HEIMAT UND DIASPORA HAZUDD/BS &
HAZUDD/ZGB

IZVRŠNI ODBOR HAZUDD-CH: E-mail hazudd@gmx.ch Tel:0041 61 321 81 05, 4056 Basel, Davidsbodenstrasse 64

Očitovanje o Preporukama Vijeća za suočavanje s posljedicama vladavine nedemokratskih režima Vlade Republike Hrvatske

S nestrpljenjem i zanimanjem smo primili na znanje dokument pod naslovom “Dokument dijaloga: Temeljna polazišta i preporuke o posebnom normativnom uređenju simbola, znakovlja i drugih obilježja totalitarnih režima i pokreta” (u daljnjem tekstu: Preporuke) koji je sastavilo Vijeće za suočavanje s posljedicama vladavine nedemokratskih režima Vlade Republike Hrvatske pod predsjedanjem Zvonka Kusića, predsjednika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU).

Budući da već površni pregled otkriva krupne, sa znanstvenog motrišta neoprostive propuste, ovaj dokument ne zavrjeđuje podrobnu analizu te kao takav nikako ne služi na čast svojim potpisnicima.

U ovome očitovanju ograničit ćemo se na najkrupnije logičke propuste, koji nisu dostojni nositelja najviših znanstvenih zvanja:

1. Domovinski rat ni po kojem kriteriju ne spada u kontekst totalitarnih/nedemokratskih režima, pa se niti Republika Hrvatska, niti njezine institucije, a napose oružane snage, koje su iznijele najveći teret rata, nikako ne smiju dovesti u takav kontekst. Republika Hrvatska bila je uz Bosnu i Hercegovinu te kasnije Kosovo žrtva velikosrpske agresije. Sve radnje, koje su poduzimane u svrhu obrane Republike Hrvatske, legalne su i legitime te ne smiju naknadno biti dovedene u bilo kakav negativan kontekst. Isto vrijedi za znakovlje i pozdrave hrvatskih branitelja. Agresorsko znakovlje i pozdravi poput crvene zvijezde petokrake i kokarde morali bi biti zabranjeni. Pozivamo Vijeće da se uvjeri u pluralnost i demokratičnost Republike Hrvatske tijekom Domovinskog rata uvidom u zapisnike Hrvatskog sabora, Vlade, Predsjednika Republike te sudbene vlasti.
2. Međunarodni komunistički pokret, predvođen Sovjetskim Savezom, bio je od 23. kolovoza 1939. godine do 22. lipnja 1941. godine posve dragovoljno saveznikom nacističkog pokreta, predvođenim Njemačkom, te je u tome svojstvu sudjelovao u više agresija i masovnih zločina u Finskoj, baltičkim državama te Poljskoj. Na temelju toga, komunistički pokret treba promatrati kao podvrstu nacističkog pokreta, pa prema njemu postupati na isti način.
3. Vijeće je očigledno preuzelo jugokomunističku historiografiju kao dogmu. U svijetlu točke 2, Vijeće je moralo bezuvjetno zahtijevati da se jugokomunistička historiografija odbaci na smetlište povijesti kao podvrsta nacističke historiografije te povijest Drugog rata i poraća sveobuhvatno razmotri na temelju najmodernijih metoda, te dokumenata

iz arhiva npr. članica NATO, koji dosad nisu bili dostupni. Hrvatska javnost ima pravo doznati odgovor npr. na zbunjujuće pitanje zašto Ante Pavelić nije bio niti izručen niti suđen, iako je neko vrijeme bio u savezničkim rukama. Isto tako ostaje skriveno velom zagonetke zašto je tzv. antifašistička borba vođena gotovo isključivo na teritoriju NDH, dok se istodobno Beograd temeljito čistio od Židova bez nekog znatnog otpora upravo tih antifašista?

4. Nezavisna Država Hrvatska stvorena je po volji sila Osovine, koji su postavili i ustrojili njezinu vlast. Sve što se događalo u NDH mora se promatrati u svjetlu nametnute vlasti. Budući da historiografija, po poznatim izvorima, to do sada nije ponudila, Vijeće je moralo tražiti da se istraži, u kojoj mjeri je i na kojim područjima vlast NDH bila doista autonomna. Iako su političke i vojne okolnosti danas potpuno drukčije, podsjećamo da se Vlada Republike Hrvatske u slučaju donošenja nekih nepopularnih odluka često poziva na obveze prema vanjskim silama (EU i NATO).
5. Vijeće je potpuno zanemarilo da je jugokomunistički režim godinama potpuno nezakonito nadzirao te progonio hrvatsko iseljeničtvo. Vijeće izgleda nije niti primilo na znanje presude Visokog županijskog suda u Münchenu iz 2008. odnosno 2016. godine zbog ubojstva Stjepana Đurekovića, u kome se daje kirurški precizan opis jugokomunističkog represivnog aparata, a kamoli preporučilo Vladi Republike Hrvatske daljnje istražne radnje u tome smjeru.
6. Svakodnevno smo svjedoci znanstvenih istraživanja koja pokazuju da je tzv. Popis žrtava u logoru Jasenovac u znatnome dijelu najobičnija krivotvorina. Prije svakog vrednovanja tog razdoblja potrebno je istražiti što se doista događalo u Jasenovcu te tko je za to odgovoran. Vijeće je propustilo to zatražiti. Zahtijevamo od predsjednika Vlade Plenkovića da od Vijeća naknadno zatraži očitovanje kada (kojeg nadnevnika) je uskrsnuo pok. Stanko Nick, čijem je pogrebu on pribivao godine 2010., nakon što su ga – po tzv. popisu žrtava logora Jasenovac - ustaše kao dijete već jednom ubile u Jasenovcu godine 1941.
7. Vijeće je potpuno zanemarilo najbolju svjetsku praksu glede iskazivanja domoljublja pozdravima koji se doslovno ili preneseno prevode na hrvatski jezik kao “Za Dom spremni”. Ne bez ironije pozivamo članove Vijeća da konačno posjete Veleposlanstvo Narodne Republike Kine, koju se teško može dovesti u svezu s ustaštvom, pa se informiraju o smislu slogana 恋家 (Liam Shi).
8. Izenađeni smo da se Vijeće, a napose njegov predsjednik, nisu informirali niti u Akademiji, a kamoli na mreži o svim varijacijama slova U, koje se često koristi u različitim disciplinama zbog svog prikladnog oblika. Da su se informirali kod akademika Stjepana Jecića, jamačno bi bili doznali da se pojačani tj. „uhati“ U profil često koristi u mnogim tehničkim primjenama zbog visoke stabilnosti te niskih troškova izrade i održavanja. Da su se pak informirali kod akademika Else Kuljanića i Božidara Liščića, oni bi ih vjerojatno bili upozorili da je prije nekoliko godina na Massachusetts Institute of Technology (MIT) razvijena tzv. teorija U o učinkovitom upravljanju promjenama, koja je vrlo prikladna za nerazvijene zemlje poput Hrvatske. O praktičnoj primjeni „teorije U“ na hrvatskim sveučilištima već su obranjeni završni radovi, pa se nadamo da pristupnici, a niti njihovi profesori, ne će imati neugodnosti na temelju Preporuke.
9. Slijedom točke 8 izražavamo zabrinutost da bi Pelješki most u bliskoj budućnosti mogao biti proglašen neustavnim tj. „prima facie“ ustaškim, kao što je svojedobno autocesta Zagreb – Split bila inkriminirana kao nacionalistički, pače ustaški projekt. Vijeće, ali i cjelokupnu hrvatsku javnost želimo upoznati da će u njegovu izgradnju biti utrošeno oko 80.000 tona čelika, od toga znatan dio „prima facie“ ustaških U profila. Stoga je Vijeće propustilo upozoriti Vladu RH na ovaj znatan propust slijedom

slova i duha Preporuke, kao i činjenicu da će gradnja biti plaćena pozamašnim iznosom istina toleriranih, ali nesporno protuustavnih, „prima facie“ ustaških kuna.

10. Vijeće je potpuno zanemarilo Europsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava, koja u članku 10 štiti slobodu govora, te Pristupni ugovor Republike Hrvatske Europskoj Uniji, koji obvezuje na primjenu europske stečevine. Kojom se to odredbom jednom njemačkom, austrijskom ili švicarskom državljaninu može zabraniti da javno izrazi svoje domoljublje negdje u Hrvatskoj izrazom “heimatverbunden”, u prijevodu “Za Dom spreman”?
11. Začuđeni smo postupanjem akademika Zvonka Kusića, predsjednika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koja po kriterijima Preporuke spada u „prima facie“ ustašku organizaciju, jer je prvi put ustanovljena u NDH. Stoga pozivamo akademika Kusića da se ili odrekne Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, te podnese ostavku na članstvo u njoj ili pak zatraži njezino preimenovanje u svjetlu predmetne Preporuke u Jugoslavensku akademiju znanosti i umjetnosti, što bi očigledno puno više odgovaralo njegovu znanstvenom i ljudskom habitusu.

Zaključak:

Preporuka ima toliko metodičkih propusta, da mora biti odbačena u cjelosti. Pozivamo Vladu Republike Hrvatske da to učini u najkraćem roku. Isto tako, pozivamo Vladu Republike Hrvatske da bez odlaganja razriješi sve članove Vijeća od svih dužnosti u djelokrugu državne vlasti. Ukoliko bi ova Preporuka poslužila kao podloga za progon hrvatskih branitelja, a napose pripadnika HOS-a, te njihovih štovatelja, slobodni smo najaviti odgovarajuće pravne korake.

S obzirom da čelnici najveće oporbene stranke, pravne i mentalne sljednice crvene zvijezde petokrake, žestoko iskazuju svoje nezadovoljstvo toleriranjem tobožnjih „prima facie“ ustaških simbola, pozivamo Vladu Republike Hrvatske da bez odlaganja pojača zaštitu infrastrukturnih objekata, koji u sebi sadrže „prima facie“ ustaške komponente poput „uhatih“ U profila, navlastito mostova na Uni i Savi. Pribojavamo da bi apologeti crvene zvijezde petokrake pod vodstvom svoga čelnika, fizičara po struci, mogli poduzeti diverzije po ugledu na junake partizanskih filmova te dići u zrak kakav most, pa slijedom točke 9 i onaj Pelješki, samo zato što je sagrađen od „prima facie“ ustaških U profila.

Ako pak Vlada Republike Hrvatske doista odluči provesti Preporuke, preporučamo da taj posao započne zabranom tzv. uhatog slova U te se obrati ili Massachusetts Institute of Technology (MIT) s prijedlogom zabrane tzv. teorije U ili University of Utah sa zahtjevom promjene logotipa. Vjerujemo da će reakcije američkih sveučilišta biti puno poučnije od svih glasova razuma, kojima je Vlada RH već dulje vrijeme suočena u Republici Hrvatskoj, a na koje se redovito oglašuje.

Naše je duboko uvjerenje da su odgoj i izobrazba bolji od svake zabrane. Zato predlažemo da Vijeće makar preporuči vodećem velikosrbinu u Hrvatskoj, koji je svojim ucjenama doveo do odluke o njegovu formiranju, intenzivnu poduku u „Teoriji U“. To bi više doprinijelo unutarnjem miru i svekolikome napretku u Hrvatskoj od svih zabrana i posljedično kazni. Ako bi se javilo dovoljno kandidata (po njihovoj vokaciji idealni bi bili npr. ministar graditeljstva, ministrice gospodarstva, znanosti/obrazovanja te kulture) HAZUDD bi se s prvoklasnim nastavnicima i trenerima rado uključila u taj proces stručnoga usavršavanja hrvatskih političara u nadi da će makar malo splasnuti tenzije prema ubogom slovu U, u postojanje kojeg prije nesretne 1941. godine čak niti najveći velikosrbi ne sumnjaju.